

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 8. oktober 2014

Sag 295/2013

(1. afdeling)

A

(advokat Ole Olsen, beskikket)

mod

Europark A/S

(advokat Carsten Eriksen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Lyngby den 30. marts 2012 og af Østre Landsrets 1. afdeling den 13. maj 2013.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Søgaard, Jytte Scharling, Niels Grubbe, Marianne Højgaard Pedersen og Jens Kruse Mikkelsen.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande

Appellanten, A, har påstået frifindelse.

Indstævnte, Europark A/S, har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Supplerende sagsfremstilling

A var registeret ejer og bruger af en Volvo 940 med registreringsnummer ..., som Europarks parkeringsvagt observerede den 15. november 2010 i tidsrummet kl. 15.38-15.42 på parkeringspladsen X-vej 35 i Gentofte. Bilen var parkeret på skrå hen over to opmærkede båse, og parkeringsvagten pålagde med denne begrundelse en kontrolafgift på 590 kr. A var også registreret ejer og bruger af en Toyota Previa.

Europark har fremlagt fotografier af skilte, der angives at være opsat på parkeringspladsen, hvoraf bl.a. fremgår:

”Parkering kun tilladt med gyldigt P-bevis.

Parkering kun tilladt i opmærkede båse.

[Lidt mindre skrift:]

Overtrædelse af bestemmelserne kan medføre kontrolgebyr på 590 kr./døgn.

Parkering foregår på eget ansvar.

Området drives efter privatretlige regler.”

A har fremlagt fotografier af skilte, der angives at være opsat på parkeringspladsen, hvoraf bl.a. fremgår:

”P-skive påbudt.

Parkering max. 2 timer eller med gyldig P-tilladelse.

Parkering kun tilladt i afmærkede båse.

...

[Væsentlig mindre skrift:]

1. ...

2. ...

3. Overtrædelse af bestemmelserne kan medføre kontrolgebyr på kr. 650,-/døgn.”

Europark sendte rykkerbreve til As adresse den 30. november, 15. december og 30. december 2010. Den 26. januar 2011 sendte EuroIncasso ApS på vegne af Europark en inkassoskrivelse vedrørende kravet på kontrolafgift med tillæg af rykkergebyrer mv. A reagerede ikke på disse henvendelser.

Den 14. september 2011 indleverede EuroIncasso et betalingspåkrav herom til Retten i Lyngby. Af As svar på betalingspåkravet af 22. september 2011 til Retten i Lyngby fremgår bl.a.:

”Jeg har modtaget [meddelelse om betalingspåkravet] og skal meddele, at jeg ikke er Europark A/S noget beløb skyldig, der foreligger ikke noget eksigibelt krav.

Europark A/S optræder som selvbestaltet færdselspoliti/parkeringsvagt uden lovligt grundlag og bombarderer privatbilister med trusselsbreve om betaling af opdigtede ”parkeringsbøder” (registrering i RKI m.m.) uden eksigibelt krav.”

A afleverede et yderligere processkrift af 1. december 2011 med forskellige provokationer over for Europark, herunder om at redegøre for selskabets hjemmel til at udstede kontrolafgift på den pågældende parkeringsplads.

Den 3. januar 2012 blev der afholdt telefonmøde ved Retten i Lyngby, hvor C deltog for A, og hvor sagen blev berammet til hovedforhandling den 22. marts 2012.

Byrettens fortegnelse over sagens påstande, anbringender og beviser blev udsendt til parterne den 17. februar 2012 med frist for bemærkninger den 5. marts 2012.

Af et processkrift af 5. marts 2012, som er underskrevet af C som fuldmægtig for A, fremgår bl.a.:

”*Subsidiært* gøres det gældende, at ejeren af bilen, A, ikke kan bekræfte, at hun har parkeret bilen, som vist på [parkeringsvagtens fotografi af Volvoen], men vil under hovedforhandlingen kunne tilkendegive, hvem der formentlig har benyttet bilen.”

Af et brev af 15. marts 2012 fra Europarks advokat til Retten i Lyngby fremgår bl.a.:

”... [J]eg har ... konstateret, at der i sagens bilag er et processkrift af 5. marts 2012 altså samme dag som sagens forberedelse blev afsluttet. Af dette processkrift fremgår det, at A under hovedforhandlingen vil kunne tilkendegive, hvem der formentlig har benyttet bilen. Det anbringende er helt nyt, og burde være rejst i allerførste indsigelse.

... Såfremt der skal tages stilling til det nye anbringende, må A indkalde den pågældende til bekræftelse eller afkræftelse af, at han eller hun har foretaget den omtvistede parkering.

Jeg går derfor ud fra, at A sørger for at indkalde den pågældende.”

Det fremgår af retsbogen for hovedforhandlingen i byretten den 22. marts 2012, at C mødte ”for og med” A.

A har oplyst over for Højesteret, at hun og C har været samlevende i 25 år.

Anbringender

A har navnlig anført, at det ikke kan lægges til grund, at det er hende, som har parkeret Volvoen den 15. november 2010. Hun deltog i en julebasar på Gavnø Slot i perioden 12.-14. november 2010, hvor hun anvendte sit andet og større køretøj, og hun var bagefter beskæftiget med nedpakning af det opstillede inventar. Der er derfor en formodning for, at hun ikke selv har benyttet den parkerede bil den 15. november 2010. Det må derimod efter hendes forklaring for byretten lægges til grund, at bilen uden hendes viden kunne være benyttet af C. Dette burde Europark have søgt afklaret ved under landsrettens behandling af sagen at indkalde C som vidne.

Hun hæfter ikke på objektivet grundlag for Cs brug af bilen.

Subsidiært har hun anført, at det ikke ved skiltningen på parkeringspladsen tilstrækkelig tydeligt er tilkendegivet, at der kan opkræves en kontrolafgift ved parkering i strid med parkeringsrestriktioner og -vilkår, idet konsekvenserne er anført med mindre skrift end resten af teksten på skiltet.

A har for Højesteret frafaldet sine anbringender om, at Europark ikke er lejer af parkeringsområdet, at skiltningen ikke er lovligt opsat, og at Europark derfor ikke er berettiget til at opkræve kontrolafgift.

Europark har navnlig anført, at selskabet har løftet sin bevisbyrde for, at det var A, der parkerede bilen den 15. november 2010 i strid med parkeringsrestriktionerne. Europark har dokumenteret parkeringsvagtens observationer af bilen den pågældende dag, herunder gennem dennes vidneforklaring og de fremlagte fotografier af den ulovligt parkerede bil. Europark kan i praksis ikke føre yderligere bevis. Herefter må A modbevise formodningen for, at hun som ejer og bruger af bilen har foretaget parkeringen den pågældende dag. Det er ikke sket, idet hun ikke har kunnet afvise, at hun har foretaget parkeringen. Hendes deltagelse i en julebasar i dagene før parkeringen er ikke til hinder for, at hun selv kan have benyttet bilen den dag, bilen var parkeret i strid med parkeringsrestriktionerne. Det må også indgå i bevisbedømmelsen, at A ikke reagerede over for Europark på meddelelsen om kontrolafgiften, der blev sat på bilen den 15. november 2010, og hun reagerede heller ikke på efterfølgende rykkere og inkassobrev sendt til hendes adresse i perioden fra den 30. november

2010 til den 26. januar 2011. Det fremgik heller ikke af hendes indsigelse af 22. september 2011 til fogedretten over for betalingspåkravet, at hun ikke havde parkeret bilen eller ikke kunne huske dette. Det meddelte hun først umiddelbart før hovedforhandlingen i byretten. Det bestrides, at bilen kunne have været benyttet af C den pågældende dag, idet han som partsrepræsentant har ført denne sag for A for byretten og landsretten, og i givet fald kunne han have meddelt, at det var ham, der havde foretaget parkeringen.

As forklaring om, at hun lånte bilen ud til C må i øvrigt føre til, at hun hæfter for brugen af bilen ud fra fuldmagts- og bemyndigelsessynspunkter.

Europark har endvidere anført, at parkeringsrestriktionerne og konsekvenserne ved overtrædelse heraf tilstrækkelig tydeligt fremgik af skiltningen. De skilte, som A henviser til, var ikke opsat på parkeringspladsen, da kontrolafgiften blev pålagt. Dette fremgår også af, at disse skilte angiver en kontrolafgift på 650 kr. pr. døgn, mens As kontrolafgift er på 590 kr.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår for Højesteret i første række, om A må anses for selv at have parkeret sin bil i strid med parkeringsrestriktionerne, eller om hun hæfter for en sådan parkering, hvis denne var foretaget af en anden, som havde lånt bilen. I anden række er der spørgsmål, om det fremgik tilstrækkelig klart af skiltningen, at der kunne pålægges en kontrolafgift ved parkering i strid med parkeringsrestriktionerne.

Det er ubestridt, at As bil den 15. november 2010 var parkeret på skrå hen over to opmærkede båse og dermed i strid med parkeringsvilkårene for det private parkeringsareal på ejendommen X-vej 35 i Gentofte.

A er registreret som ejer og bruger af bilen. Højesteret finder, at det herefter påhviler hende at sandsynliggøre, at det ikke er hende, som har foretaget parkeringen.

Det fremgår af sagen, at Europark sendte tre rykkerbreve og et inkassobrev til As adresse i perioden fra den 30. november 2010 til den 26. januar 2011. A reagerede ikke på disse henvendelser, og hendes forklaring for byretten om, at der i en periode var problemer med at få post, er ikke nærmere tidsfæstet eller underbygget.

A har for byretten forklaret, at hun ikke kan huske, om hun har parkeret på parkeringspladsen den pågældende dag. Hun kender parkeringspladsen og benytter den selv, hvis hun handler i Gentofte. Hun låner bilen ud til sin samlever C og andre, men det er kun C, der selv har nøgle til bilen og kan køre i den, når han vil.

Under disse omstændigheder finder Højesteret, at A ikke har sandsynliggjort, at hun ikke selv parkerede bilen.

Højesteret lægger til grund, at skiltningen på parkeringspladsen den 15. november 2010 var, som det fremgår af fotografierne fremlagt af Europark. Ifølge disse skilte udgjorde kontrolafgiften 590 kr., hvilket svarer til den opkrævede afgift. Disse skilte findes på en klar og forståelig måde at angive, at der skal betales en kontrolafgift, hvis der ikke parkeres inden for de afmærkede båse.

A, der ved sin parkering må anses for at have accepteret de parkeringsvilkår, der fremgik af skiltningen, er derfor forpligtet til at betale kontrolafgiften.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal A (dennes retshjælpsforsikring), subsidiært statskassen, betale 15.000 kr. til Europark A/S.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

Sagsomkostningsbeløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.